

บทบาทการมีส่วนร่วมในชุมชนต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

The Role of Community Involvement in Village Fund Management Case Study: Ban Kang Pla Moo 9 Chaiyapruet Subdistrict, Muang District, Loei Province

ทิพวรรณ เจริญบุตร¹ วิริยา เพียรไทย² วิชญ์ มะลิตัน³
E-mail: sb6440307111@lru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความเป็นต่อการตั้งกลุ่มกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 และ 2) เพื่อศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย กองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2544 ตามนโยบายของรัฐบาลโดยมีสมาชิกเข้าร่วมก่อตั้งทั้งหมด 15 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินหมุนเวียนให้กับสมาชิกออมทรัพย์เงินสัจจะเพื่อพัฒนาอาชีพสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 บทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเกิดจากกองทุนหมู่บ้านมีการจัดประชุมเพื่อนำเสนอข้อมูลและรับความคิดเห็นของสมาชิก กองทุนหมู่บ้านมีเงินกู้ยืมให้กับสมาชิก และ สมาชิกได้เข้าร่วมออกข้อบังคับระเบียบข้อปฏิบัติของกองทุนหมู่บ้าน ส่วนบทบาทของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในการมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 เกิดจากกองทุนหมู่บ้านจะเข้มแข็งสมาชิกและคนในชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน มีส่วนร่วมในการดำเนินการต่างๆของกองทุนหมู่บ้าน และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้กองทุนหมู่บ้านมีความโปร่งใส

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม การบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้าน จังหวัดเลย

Abstract

Objective 1 was to study the feasibility of setting up the 9th Fishbone Village Fund Group and Objective 2 was to study the role of community participation in village fund management. Case Study: Ban Kang pla Chaiyapruet Subdistrict, Mueang District, Loei Province The Fishbone Village Fund Moo 9, Chaiyapruet Subdistrict, Mueang District, Loei Province, was established in 2001 according to the government policy with a total of 15 members. The Village Fund provides loans to its members and members participate in the issuance of the Village Fund's regulations, regulations, and regulations. As for the role of village fund members in contributing to the management of the village fund, the 9th group is due to the strengthening of the village fund, and members and people in the community must participate in the management of the village fund. Participate in the operation.

Keywords: participation and management of Loei provincial housing fund

ความเป็นมาของปัญหา

ภายหลังที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจครั้งสำคัญ เมื่อปลายปี พุทธศักราช 2540 ส่งผลให้ประชาชนทุกระดับอาชีพได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย รวมทั้งประสบกับปัญหาการว่างงาน ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำเป็นผลให้กำลังซื้อของคนในประเทศลดลง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระบุว่า เศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2543 ของประเทศไทยมีการขยายตัวน้อยมากคิดเป็นอัตราการขยาย 4.3 ทั้งนี้ เนื่องจากมีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจที่สำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วยหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระดับสูง ซึ่งถือเป็นอุปสรรคต่อภาคธุรกิจการเงิน ขณะเดียวกันตัวเลขผู้ว่างงานในประเทศมีจำนวนมากกว่า 1.2 ล้านคน ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำและอาจมีแนวโน้มว่าจะลดลงอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2543 อ้างอิงถึงใน โชติพงษ์ วงศ์พนารักษ์, 2446)

รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยพยายามที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนส่วนใหญ่ในชนบทการระดมความรู้ความสามารถจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชนบท พร้อมทั้งได้กำหนดนโยบายและบรรจุแผนพัฒนาชนบทไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) แต่ปัญหาของประชาชนในชนบทก็ยังไม่หมดสิ้นไป (วิรัช วิรัชนิการวรรณ, 2535 อ้างอิงถึงใน โชติพงษ์ วงศ์พนารักษ์, 2446) ต่อมาประเทศไทยได้มีรัฐบาลชุดใหม่ โดยมีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

นายกรัฐมนตรีคนที่ 23 ของไทยได้กำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อมุ่งหวังที่จะแก้ปัญหาของประเทศ โดยเฉพาะปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำการว่างงานปัญหาความยากจนโดยการใช้กลไกทุกส่วนของภาครัฐร่วมกันสร้าง โอกาสให้กับประชาชนจากต้นทุนที่มีอยู่เดิม นั่นคือ ภูมิปัญญาและศักยภาพทุกส่วนที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเองเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการกอบกู้วิกฤติของประเทศ โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายบริหารราชการแผ่นดินที่วางอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงของประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อให้นโยบายต่าง ๆ บรรลุจุดมุ่งหมายอย่าง รวดเร็ว และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับคนในประเทศ โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงเร่งผลักดันนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งละ 1 ล้านบาท กว่า 80,000 ชุมชน ทั้งในชนบทและชุมชนเมือง เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการนำไปลงทุนสร้างอาชีพเสริมและสร้างรายได้แก่ประชาชนในชุมชน (สำนักงาน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2544 อ้างอิงถึงใน โชติพงษ์ วงศ์พนารักษ์, (2446)

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและการแก้ไขปัญหา การสร้างจิตสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น ให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้าน/ชุมชน เห็นคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง มีการเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนเงินกองทุนเพื่อให้ประชาชน ได้ใช้เป็นเงินหมุนเวียนในการลงทุนพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้ และเป็นการกระจายรายได้ให้กับท้องถิ่น พร้อมทั้งการเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในระบบบริหารจัดการด้วยตนเอง สร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีการเลือกตั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการดูแลเงินกองทุนให้เกิดประโยชน์อย่างทั่วถึง มีความโปร่งใสและยุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองแห่งชาติ, 2544 อ้างอิงถึงใน โชติพงษ์ วงศ์พนารักษ์, 2446)

บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็นหนึ่งในหมู่บ้านที่มีการจัดตั้งกองทุน หมู่บ้านก้างปลา โดยการจัดสรรเงินหมุนเวียนให้ประชาชนได้นำมาลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ โดยมีการบริหารงานผ่านคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 14 คน และสมาชิก 73 คน รวมจำนวนทั้งหมด 87 คน ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกในการยืมเงินกองทุนหมู่บ้านมาหมุนเวียนเพิ่มมากขึ้นพบว่ากองทุนหมู่บ้านบ้านก้างปลา มีการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เข้มแข็ง และเป็นที่ยอมรับให้กับประชาชนในชุมชน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านก้างปลา หมู่ที่ 9 เพื่อนำแนวทางบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้เกิดความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกัน และสามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาในการตั้งกลุ่มกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9
2. เพื่อศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในชุมชนต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีการเชิงปริมาณ

2. กลุ่มเป้าหมาย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มเป้าหมาย การดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ คือ ประชากรและกลุ่มเป้าหมายดำเนินการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความเป็นมาต่อการตั้งกลุ่มกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 โดยกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มผู้นำของกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 จำนวน 1 คน มีเกณฑ์การคัดเลือกคือ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ดูแลและบริหารจากกลุ่มกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการเชิงปริมาณ คือ บุคคลในกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 73 คน ประกอบด้วย เพศชาย จำนวน 23 คน เพศหญิง จำนวน 50 คน โดยมีเกณฑ์คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกในกองทุนบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

3. เครื่องที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.1 เครื่องที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของกลุ่ม โครงสร้าง การบริหารจัดการจากเอกสารของกลุ่มบ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 มีระยะเวลาตั้งปี พ.ศ. 2544 ถึง ปี พ.ศ. 2567 และแบบสัมภาษณ์

3.2 เครื่องที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในบทบาทการมีส่วนร่วม

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/ส่วนอื่น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของกลุ่ม โครงสร้าง การบริหารจัดการ จากเอกสารของกลุ่มบ้านก้างปลาหมู่ที่ 9

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย โดยการนัดหมายวันเวลาสถานที่ กับผู้นำกลุ่มกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 และลงพื้นที่ชี้แจงวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

4.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการนัดหมายวันเวลาสถานที่ กับผู้นำกลุ่มกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 และนำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปประเด็น นำเสนอรูปแบบพรรณนา

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ความเป็นมาในการตั้งกลุ่มกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ผลการศึกษาพบว่า

กองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ได้สารต่อนโยบายของภาครัฐรวมกลุ่มจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเมื่อปี พ.ศ. 2544 ผู้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านหมู่ที่ 9 คนแรกคือนายพรหม มุลวัตร ตำแหน่งประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และมีการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 จำนวน 15 คน ซึ่งมีชาวบ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 เข้าร่วมเป็นสมาชิกจำนวน 7 คน กองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นแหล่งเงินหมุนเวียนให้กับสมาชิก ส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสัจจะ และเงินรับฝาก สถานที่ตั้งกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 231 หมู่ที่ 9 บ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

บทบาทกองทุนหมู่บ้านหมู่ที่ 9 การจัดตั้งกองทุน 1 ล้านบาท เป็นแหล่ง เงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือ เพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วนและสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุน สวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบการบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ

โครงสร้างกองทุนหมู่บ้านหมู่ที่ 9 คณะกรรมการมาจากการเลือกสรรของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านจำนวน 9-15 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เลขานุการ เภรัญญิก ผู้ตรวจสอบ ภายในและประชาสัมพันธ์โดยมีที่ปรึกษากองทุน ทั้งนี้คณะกรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่กรรมการกองทุนเข้ารับตำแหน่งให้กรรมการกองทุน จัดผลลากออกจำนวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมดและคณะกรรมการจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

2. บทบาทการมีส่วนร่วมในชุมชนต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า

2.1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศ ชาย ร้อยละ 31.51 และเพศ หญิง ร้อยละ 68.49 ส่วนใหญ่อายุ 51-60ขึ้นไป ร้อยละ 68.5 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับ มัธยมศึกษา ร้อยละ 69.86 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ รับจ้าง ร้อยละ 69.86 บทบาทในกองทุนหมู่บ้านได้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ส่วนใหญ่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 73 คน ร้อยละ 100 และส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเพื่อ สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ร้อยละ 69.86

2.2 บทบาทการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ส่วนใหญ่สมาชิกของกองทุนหมู่บ้านโดยภาพรวมมีส่วนร่วมบทบาทการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมที่ (\bar{X} = 4.03, S.D= 0.16) อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ข้อตามลำดับได้แก่ ลำดับที่ 1 กองทุนหมู่บ้านมีเงินกู้ยืมให้กับสมาชิก (\bar{X} = 4.29, S.D.= 0.70) ลำดับที่ 2 กองทุนหมู่บ้านมีการจัดทำบัญชีต่อกองทุนหมู่บ้านและแสดงถึงความโปร่งใสในการจัดทำบัญชีต่อสมาชิก (\bar{X} = 4.27, S.D.= 0.53) ลำดับที่ 3 กองทุนหมู่บ้านมีการจัดประชุมเพื่อนำเสนอข้อมูลและรับฟังความเห็นจากสมาชิก (\bar{X} = 4.04, S.D.= 0.68)

ลำดับที่ 4 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระเบียบของกองทุนหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.46) ลำดับที่ 5 ท่านมีส่วนร่วมการรับสมาชิกในกองทุนหมู่บ้านของสมาชิก ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= 0.42) ลำดับที่ 6 ท่านได้เข้าร่วมออกข้อบังคับระเบียบข้อปฏิบัติของกองทุนหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.74) ลำดับที่ 7 ท่านมีบทบาทในการทำงานกำหนดแผนดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 0.31) และลำดับที่ 8 กองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมส่งเสริมอาชีพของสมาชิก ($\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.66)

2.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ส่วนใหญ่ส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านก้างปลา หมู่ที่ 9 พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมที่ ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.12) อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ ตามลำดับได้แก่ ลำดับที่ 1 ท่านคิดว่ามีส่วนร่วมในกองทุนหมู่บ้านสามารถสร้างโอกาสและประโยชน์ต่อชุมชน ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.64) ลำดับที่ 2 ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้กองทุนหมู่บ้านมีความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.16$, S.D.= 0.73) ลำดับที่ 3 ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมในการประเมินผลกองทุนหมู่บ้านสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของกองทุนหมู่บ้าน ลำดับที่ 4 ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมในการประเมินผลกองทุนหมู่บ้านสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของกองทุนหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.72) ลำดับที่ 5 ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการต่างๆของกองทุนหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.60) ลำดับที่ 6 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่างๆ ที่เกี่ยวกับกองทุน ($\bar{X} = 3.29$, S.D.= 0.49)

อภิปรายผล

1. บทบาทการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ผลการศึกษาพบว่า กองทุนหมู่บ้านมีเงินกู้ยืมให้กับสมาชิก สอดคล้องกับแนวคิด องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคล้า อำเภอเมืองชัยภูมิ มาลัยกล้า ประจันทร์. (2016) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทสตรีในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองการบริหารจัดการและศึกษาเรื่องระเบียบข้อบังคับ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านสมาชิกมีบทบาทที่สำคัญในการที่เข้าร่วมบริหารจัดการทั้งการวางแผนการบริหารจัดการ การออกระเบียบข้อบังคับ การพิจารณาเงินกู้และสำคัญ คือการจัดทำบัญชี ให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้ โดยผ่านการจัดประชุม ระหว่างคณะกรรมการกับสมาชิก

2. แนวทางการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 พบว่า การให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตั้งแต่การเข้าถึงข้อมูลกองทุนหมู่บ้านการร่วมวางแผนดำเนินงานการวิเคราะห์ ความเสี่ยงทางการเงิน การตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้าน การประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และตรวจสอบสถานะการเงินของกองทุนหมู่บ้านโดยให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และสร้างพื้นที่ ในการแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างสมาชิกและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านผ่านการจัดประชุมกองทุนหมู่บ้านเป็นประจำทุกเดือน

3. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ผลการศึกษาพบว่า ท่านคิดว่ามีส่วนร่วมในกองทุนหมู่บ้านสามารถสร้างโอกาสและประโยชน์ต่อชุมชน สอดคล้องกับแนวคิด Klangpraphan, D., & Panthachai, S. (2023) ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้าน ตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร ความร่วมมือกันของประชาชน ในการเป็นเจ้าของทุนที่จะต้องร่วมกันบริหารจัดการ โดยประชาชนเพื่อประชาชน ของหมู่บ้าน โดยเน้นการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของกองทุนหมู่บ้านในฐานะที่เป็นทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านและ ชุมชนของตนเอง ทุกคนมีสิทธิและหน้าที่ร่วมกันในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอย่างโปร่งใสและมีส่วนร่วม กระบวนการเรียนรู้ ร่วมกัน เพื่อให้ทราบนโยบาย กลไก แนวทางการบริหารจัดการกองทุนของตนเอง

สรุปผลการวิจัย

กองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อกองทุนเพื่อเป็นแหล่งหมุนเวียนให้กับสมาชิกส่งเสริมออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสัจจะ และเงินรับฝาก ซึ่งปัจจุบัน สมาชิกทั้งหมด 73 คน โดยสมาชิกมีบทบาทการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 จากกองทุนหมู่บ้านมีการจัดประชุมเพื่อนำเสนอข้อมูลและรับความคิดเห็นของสมาชิก และสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 จากกองทุนหมู่บ้านจะเข้มแข็งสมาชิกและคนในชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการถอดบทเรียนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในประเทศไทยเพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้เกิดความยั่งยืน และแก้ไขปัญหาของประชาชนอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีบริบทพื้นที่แตกต่างกับบ้านก้างปลาหมู่ที่ 9 ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย เพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนากองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเลยให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

โชติพงษ์ วงศ์หนารักษ์. (2545). บทบาทของบัณฑิตกองทุนหมู่บ้านกับการเพิ่มประสิทธิภาพการหรือการการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: กรณีศึกษาชุมชนเมือง เขต 2 เทศบาลนครขอนแก่น.

มาลัย กล้าประจันทร์. บทบาทสตรีในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบุงคล้า อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ. *Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus*, 3(2), 53-63. <<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jg-mcukk/article/view/243715>>

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. (2544). *ภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจประเทศไทย*.

Klangpraphan, Dondet, and Siamporn Panthachai. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร: Public Participation in Village Fund Management Ban Pao Subdistrict Mukdahan Province. *RATANABUTH JOURNAL*, 5(1), 240-253.

ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์

คุณเสนาะ. ประวัติการก่อตั้งกองทุนหมู่บ้าน บ้านก้างปลาหมู่ที่ 9. [สัมภาษณ์]